

Kyläkuvaukset

Luonnos 24.3.2022 (täydentyy
ehdotusvaiheeseen)

*Perustuvat osin kylien
omiin kommentteihin*

KORTEILLA KÄYTETTÄVIEN SYMBOLIEN MERKITYKSET

Palvelut

- Koulu
- Kauppa
- Ravintola
- Nähtävyys
- Leirintäalue

Luonto ja virkistys

- Hiihtolatu
- Retkeilyreitti/luontopolku
- Uimaranta
- Pallokenttä/-sali
- Nuotiopaikka/laavu
- Lintujen bongaus
- Kalastuspaikka
- Ampumarata
- Ratsutila
- Tärkeä metsäalue

Liikenne

- Pyöräreitti
- Keskeinen maantie
- Linja-autopysäkki

Muut

- Voimalaitos
- Teollisuus-/työpaikka-
alue

YLIRANTA

Kylän kuvaus: Yliranta on vilkas joenvarteen sijoittuva kylä lin keskustan itäpuolella.

Kylän palveluja:

- Ratsutila
- Kalankasvatuslaitos
- Läheinen ampumarata

Vahvuudet

- Sijainti lähellä palveluja ja keskustaa
- Iijoki
- Viihtyisä asuinympäristö
- Varsin tiivis kylärakenne
- Koulu lähellä

Heikkoudet

- Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteissa edelleen kehitettävää

Mahdollisuudet

- Voimassa oleva osayleiskaava mahdollistaa kylän täydennysrakentamisen
- Lähijunaliikenne ja taajaman ohikulkutie voivat elävöittää kylää entisestään

Uhat

- Lisääntyvä raskas liikenne

Tärkeimmät kehityskohteet:

- Kylän kehittäminen voimassa olevan yleiskaavan pohjalta

Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:

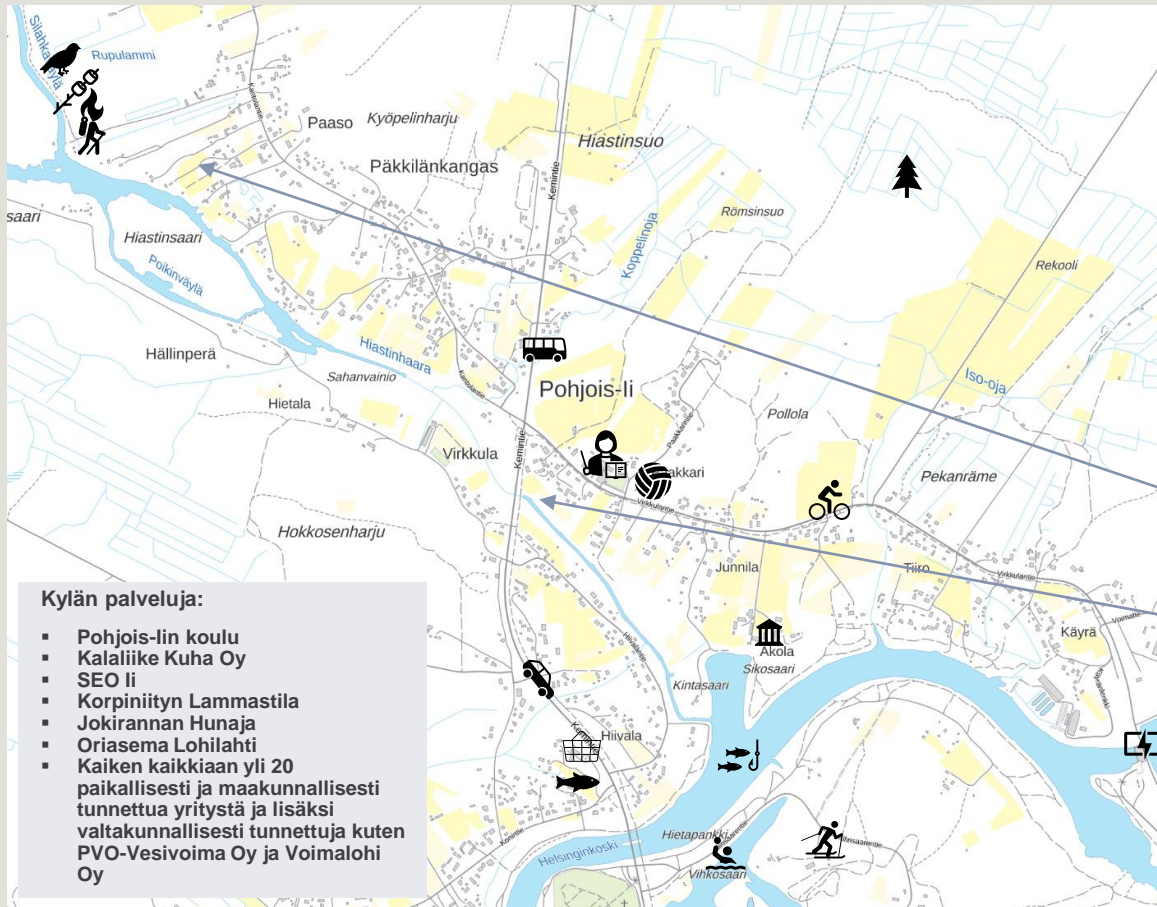
- *Täydentyä*

-Valtakunnallinen Vuoden Kylä 2009-

Pohjois-Ii on tunnettu, kasvava ja luontoa ja ympäristöä kunnioittava ja arvostava kyläyhteisö.

Kylän kuvaus: Pohjois-Ii on tunnettu, kasvava ja luontoa ja ympäristöä kunnioittava ja arvostava noin 1000 asukkaan kyläyhteisö Iijoen rannalla kuntakeskustan pohjoispuolella. Pohjois-Iin kylän itäisimmässä osassa on PVO-Vesivoima Oy:n Raasakan voimalaitos, lännessä Perämeri saarineen ja Natura-alueineen, etelässä rajana on Iijoki ja pohjoisessa Korpiniitty 4-tiellä. Pohjois-Iin kyläyhdistys ry on perustettu 7.5.1987 ja kylään on laadittu jo neljäs kyläsuunnitelma vuosille 2021-2025.

Kylän palveluja:

- Pohjois-Iin koulu
- Kalaliike Kuha Oy
- SEO Ii
- Korpiniitty Lammastila
- Jokirannan Hunaja
- Oriasema Lohilahti
- Kaiken kaikkiaan yli 20 paikallisesti ja maakunnallisesti tunnettua yritystä ja lisäksi valtakunnallisesti tunnettuja kuten PVO-Vesivoima Oy ja Voimalohi Oy

Vahvuudet

- Sijainti Iijoen varressa lähellä keskustaa
- Yhteisöllisyys, vireä ja palkittu kylätoiminta
- Viihtyisä, turvallinen ja maaseutumainen asuin ympäristö
- Kylän oma talo- ja tonttipörssi
- Toimiva koulu
- Iisiverkko
- Hyvä liikuntamahdollisuudet
- Alueella arvokasta kulttuuriympäristöä
- Ympäristöhoito, perinnebiotoopit

Heikkoudet

- Puutteelliset joukkoliikenne yhteydet
- Puuttuvat kävelyn ja pyöräilyn yhteydet Kantolantie ja Konintie
- Iin keskustan ja Pohjois-Iin väliltä puuttuu rinnakaistieverkko
- Pohjois-Iin kylä on iso, lähes 1000 ihmisen asuinpaikka, joka tarvitsee oman sosiaalisen keskuksen eli kylämme yhteisen kylätuvan kokoontumisiin

Mahdollisuudet

- Iin ohikulkutien myönteiset vaikutukset (melun vähentyminen, liikenneturvallisuuden parantuminen)
- Voimassa oleva osayleiskaava mahdollistaa kylän täydennysrakentamisen
- Matkailun kehittäminen yhteistyössä Iin rannikkoalueella: Iijokisuu/Koni-Kantola-Seljänperä-Olhavajokisuu-Myllykangas
- Kalastuksen ja kalastusmatkailun elpyminen Iijoen alajuoksun ja kalateiden ennallistamisen myötä
- Maaseudun vetovoiman, arvostuksen ja omavaraistalouden kasvu

Uhat

- Lisääntyvä raskas liikenne 4-tie ja Virkkula-Yli-Ii, vaarallisten aineiden kuljetus ja niiden turvallisuusriski (liikenneonnettomuudet)
- Tuulivoimaloiden vaikutus kylän vetovoimaisuuteen
- Rakentaminen – infra, liikenne, energiateollisuus- uhkaavat rakennetun kulttuuriympäristön viimeisiä rippeitä Pohjois-Iissä
- Yhteiskunnalliset ja taloudelliset kriisit, epidemiat

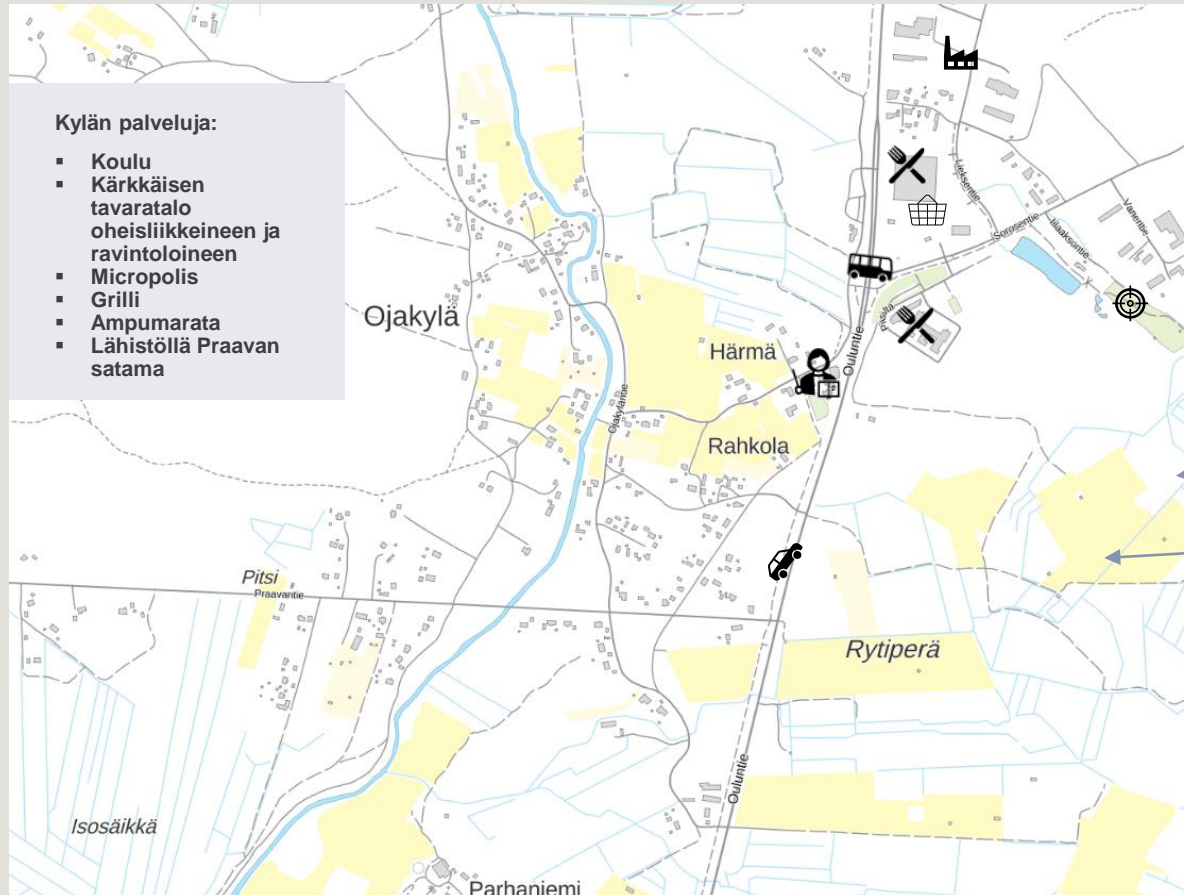
Tärkeimmät kehityskohteet:

- Hiastinhaaran luontopolku- ja lintutorialue
- Hiastinlahden arvokas lintuvesialue – lintumatkailu
- Perinnebiotoopit ja lammaslaidunnus
- Hiastinhaara ja Hiastinhaaran kahden kapean betonisen siltarummun korvaaminen 4-tiellä isommalla rummulla, jotta luontainen virtaama palautuu uomassa ja mahdollistaa näin myös kanoottirekellyn
- Uiskarinkosken/Haukkasuvannon luonnonmukaisen kalatien rakentaminen osana Iijokisuu-Raasakkakoski jokiosuuden ennallistamista

Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:

- Kestävä kehitys ja luontoarvot kaiken suunnittelun ja toteuttamisen lähtökohtana
- Kylien kehittäminen tukee koko Iin kunnan elinvoimaisuutta, yhdessä olemme enemmän kuin yksin! Synergiaetuja hyödynnettävä enemmän kylien hankkeissa.
- Kuntalaisten tasavertaisuus

Kylän kuvaus: Ojakylä on elinvoimainen lin eteläosassa sijaitseva kylä. Kylässä asuu noin 300 asukasta.

Vahvuudet

- Sijainti lähellä palveluja, keskustaa ja Oulua
- Viihtyisä asuinympäristö
- Varsin tiivis kylärakenne
- Hyvät joukkoliikenneyhteydet
- Toimiva koulu
- Meren läheisyys (Praavan satama)
- Alueen läpi virtaava Liesoja

Heikkoudet

- Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteissa edelleen kehitettävää
- Valtatien melu yms. haitat (nykytilanteessa)

Mahdollisuudet

- Voimassa oleva osayleiskaava mahdollistaa kylän täydennysrakentamisen
- lin ohikulkutie vähentää ohikulkevan liikenteen määrää ja mm. meluvaikutuksia
- Pentinkankaan yritys- ja palvelualueen kehittäminen

Uhat

- Tuleva ohikulkutie heikentää alueen palveluita

Tärkeimmät kehityskohteet:

- Kylän kehittäminen voimassa olevan yleiskaavan pohjalta'
- Täydentyä
- **Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:**
- Täydentyä

Kylän kuvaus: Kuivaniemi on lin pohjoisosan taajama, entinen kuntakeskus. Taajamaa halkoo Kuivajoki, jonka pohjoisrantaan taajaman rakenne laajenee. Pohjoisranta jatkuu Vatungin satamaan saakka. Lisäksi taajaman ja myös Pohjoisrannan halkaisee valtatie 4.

Pohjoisranta tukeutuu taajaman palveluvarustukseen. Pohjoisrannan puolella on ravierata, ja aluetta sivuaa moottorikelkkaura. Vatungin satamassa on kota/laavu, uimaranta ja polku, ja kesäravintola.

Kylän palveluja:

- Satama
- Virkistyspalvelut
- Taajaman palveluvarustus

Vahvuudet

- Sijainti Kuivajoen varrella lähellä meren rantaan sekä sijainti valtatie 4 varrella (vt 4)
- Luonnonläheisyys, viihtyisyys
- Arvokas maisema-alue
- Aktiivinen kyläyhdistys ylläpitää yhteisöllisyyttä
- Mökkiä osa kyläyhteisöä

Heikkoudet

- Rakentaminen ollut varsin vähäistä viime vuosina
- Valtatien melu yms. haitat

Mahdollisuudet

- Valtatien kehittäminen
- Kuivajoen melontamahdollisuudet, merenrannikon mahdollisuudet sekä Vatungin satama antavat mahdollisuuksia matkailun kehittämiseen
- Asumisen, myös vapaa-ajan asumisen mahdollisuudet
- Tietoliikenneyhteydet: etätyöskentely, monipaikkaisuus, yritystoiminta

Uhat

- Lisääntyvä raskas liikenne
- Valtatien kehittämistoimenpiteet vaikuttavat kylän elinvoimaan heikentävästi
- Väestö vähenee ja vanhenee

Tärkeimmät kehityskohteet:

- Valtatie 4 kehittäminen; kylän kehittämismahdollisuuksien parantaminen
- Näkymien säilyttäminen ja kehittäminen (Kuivajoelle ja merelle sekä näkymät valtatieltä 4)
- Yhteyksien parantaminen myös muille kulkumuodoille (kevytliikenne, vesistöyhteydet) kestävä liikunnan periaatteiden mukaisesti
- Vatungin satama, tie satamaan sekä toimiva opastus valtatieltä 4
- *täydentyä*

Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:

- Kestävä kehitys ja luontoarvot kaiken suunnittelun ja toteuttamisen lähtökohtana
- Kuntalaisten tasavertaisuus
- *täydentyä*

Jakkukylä on kasvava, yli 400 asukkaan kylä lin kunnan itäosassa.

Kylän kuvaus: Vireä Jakkukylä sijaitsee noin 13 km:n päässä kuntakeskuksen palveluista. Jakkukylä sijaitsee luonnonkauniissa, rauhallisessa ja turvallisessa maaseutuympäristössä, lijoen molemmin puolin. Kylän ikärakenne on nuori, noin kolmannes väestöstä on alle 19-vuotiaita.

- Kylän palveluja:**
- Koulu
 - Urheilukenttä
 - Purusaaren virkistysalue
 - Ladut

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sijainti Iijoen varressa varsin lähellä keskustaa ▪ Yhteisöllisyys, vireä kylätoiminta ▪ Viihtyisä asuinympäristö ▪ Toimiva koulu ▪ Hyvä liikuntaolosuhteet (mm. ladut) ▪ Uusi, Pohjois-Euroopan pisin riippusilta 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Puutteelliset joukkoliikenneyhteydet ▪ Kaupallisten palveluiden puute
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uusi osayleiskaava mahdollistaa kylän täydennysrakentamisen (voimaan tulon jälkeen) ▪ Matkailun kehittäminen ▪ lin rautatieaseman avaaminen vilkastuttaa kylää entisestään 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lisääntyvä raskas liikenne

Tärkeimmät kehityskohteet:

- Pyöräteiden rakentaminen
- Uuden riippusillan kehittäminen matkailukohteena

Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:

- Kylän kehittäminen uuden yleiskaavan pohjalta

OLHAVA

Jos muutat tänne, se on meille muuttovoitto.
Jos synnyt tänne, se on sinulle lottovoitto.

Kylän kuvaus: Olhava on kylä lissä, Oulun ja Kemin puolivälissä valtatie 4 varrella, Olhavanjoen suistossa lähellä merenrantaa.

Olhavassa on ollut asutusta yhtä pitkään lissäkin. Olhavan Nybyssä toimi vuosina 1783–1885 Nybyn lasitehdas, joka oli aikanaan yksi Pohjoismaiden suurimmista. Olhavassa on lasitehtaan muistomerkki. Olhavassa on myös entinen rautatieasema.

Olhava on karjalankieltä ja tarkoittaa notkoa ja rotkoa, usein vesipohjaista paikkaa.

Vahvuudet

- Sijainti Olhavanjoen varressa lähellä meren rantaa sekä sijainti valtatie 4 varrella, luonnonläheisyys
- Yhteisöllisyys, vireä kylätoiminta
- Viihtyisä asuin ympäristö
- Meren läheisyys
- Merihelmen matkailualueen läheisyys
- Alueella arvokasta kulttuuriympäristöä
- Virkistyspalvelut ja harrastusmahdollisuudet

Heikkoudet

- Suurimmalla osalla alueesta ei voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa
- Rakentaminen ollut varsin vähäistä viime vuosina
- Valtatie melu yms. haitat

Mahdollisuudet

- Valtatie kehittäminen parantaa kylän asumisviihtyisyyttä
- Raittimaisuuden kehittäminen
- Olhavanjoen kunnostaminen
- Matkailun kehittämisen mahdollisuudet, vapaa-ajan asumisen mahdollisuudet, näiden myötä palvelujen kehittämismahdollisuudet
- Alkutuotannon ja elinkeinojen kehittäminen
- Tietoliikennedytykset: etätyöskentely, monipaikkaisuus

Uhat

- Valtatie kehittämistoimenpiteet vaikuttavat kylän elinvoimaan heikentävästi
- Väestö vähenee ja vanhenee
- Koulu lakkautetaan 2022
- Palveluiden heikkeneminen edelleen

Tärkeimmät kehityskohteet:

- Valtatie 4 kehittäminen; kylän kehittämismahdollisuuksien parantaminen
- Yhteyksien parantaminen myös muille kulkumuodoille (kevytliikenne, vesistöyhteydet) kestävä liikunnan periaatteiden mukaisesti
- *täydentyy*

Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:

- Kestävä kehitys ja luontoarvot kaiken suunnittelun ja toteuttamisen lähtökohtana
- Kuntalaisten tasavertaisuus
- *täydentyy*

OIJÄRVI

Kylän kuvaus: Oijärvi on kunnan koillisosassa kalaisan Oijärven rannalla sijaitseva luonnonläheinen kylä. Vakituisen asutuksen lisäksi kylässä on paljon vapaa-ajan asutusta.

Alueen läheisyydessä sijaitsee runsaasti turvetuotantoa. Kylä itäpuolella sijaitsee Litokairan erämaa-alue.

Vahvuudet

- Kaunis ja kalaisa järvi
- Läheinen luonto
- Oma kauppa
- Tapahtumat
- Hyvät tieyhteydet eri suuntiin
- Mökkiläiset osa kyläyhteisöä

Heikkoudet

- Pitkä etäisyys useimpiin palveluihin
- Rakentaminen ollut varsin vähäistä viime vuosina
- Selkeän kylärakenteen vähäisyys

Mahdollisuudet

- Luontomatkailun kehittäminen
- Reitistöjen kehittäminen
- Läheisten turvealueiden jälkikäyttö
- Etätöiden lisääntyminen

Uhat

- Heikko väestönkehitys

Tärkeimmät kehityskohteet:

- Luontomatkailun ja muiden elinkeinojen kehittäminen
- Reitistöjen kehittäminen
- Nykyisen palveluiden turvaaminen ja kehittäminen
- Oijärven vedenlaadun parantaminen

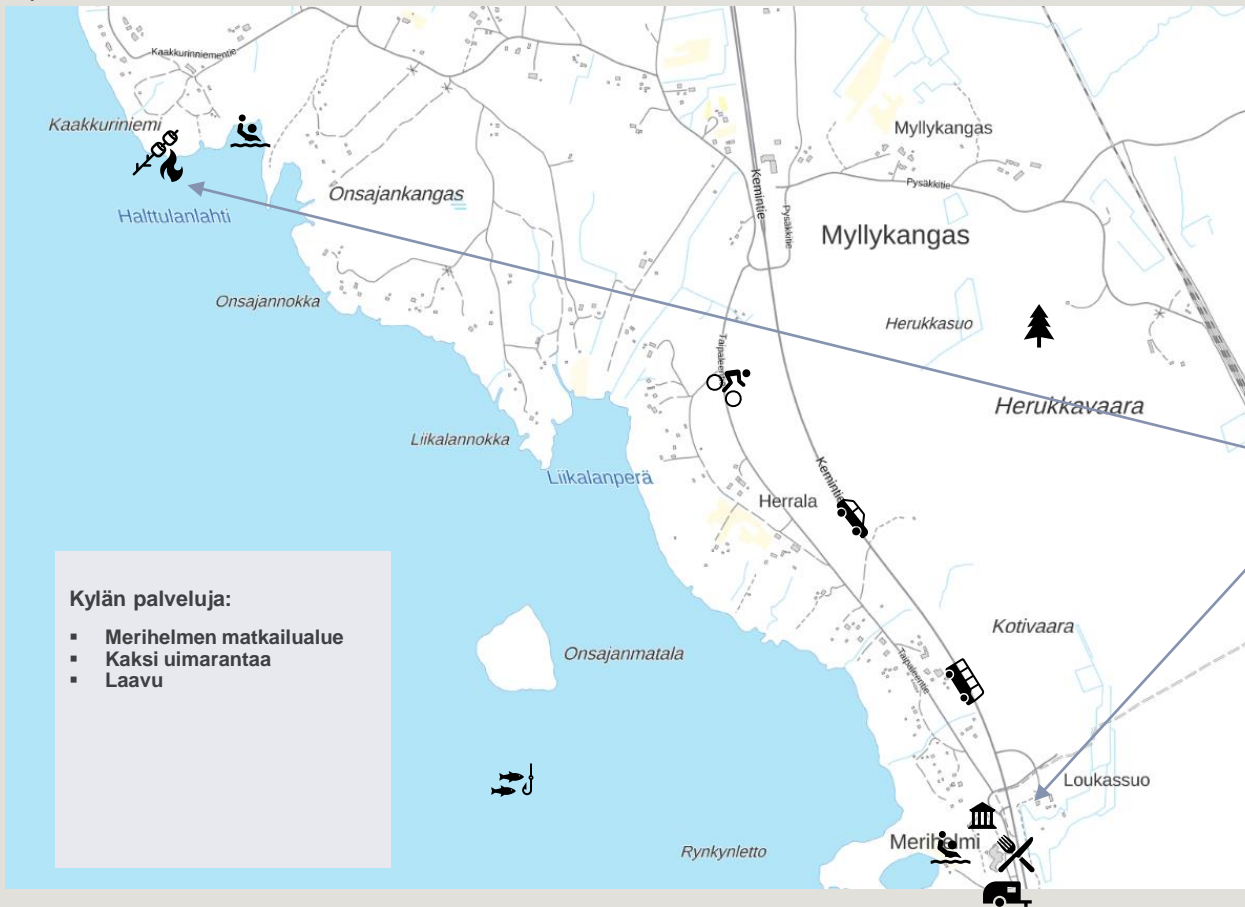
Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:

- Läheisten turvetuotantoalueiden jatkokäytön suunnittelu
- *täydentyä*

MYLLYKANGAS-KAAKKURINIEMI

Kylän kuvaus: Myllykangas on kylä lissä valtatie 4:n varressa Perämeren rannalla. Kylässä sijaitsee Merihelmen matkailualue, josta avautuu upeaa maisema Perämerelle. Merihelmen kohta on yksi harvoista, jossa meri näkyy myös valtatielle 4. Alueella palvelee leirintäalue ja ravintola sekä polttoaineen jakelupiste

Asutus jatkuu pohjoiseen Kaakkurinniemeen. Alueella on myös runsaasti vapaa-ajan-asutusta. Myllykankaalla on rautatieasema. Alueelle pääsee myös moottorikelkkaura pitkiin.

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">• Iin merellisin kylä/asuinalue• Sijainti valtatievarressa/läheisyydessä• Merihelmen matkailualue	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">▪ Osin selkeän kylärakenteen puute, hajaantunut laajalle alueelle▪ Sijainti etäällä taajamista
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">▪ Kaakkuriniemessä valmiita asemakaavatontteja rakentamiseen▪ Suunnitteilla oleva satamahanke▪ Matkailun kehittäminen nykyisestä, monipuolistaminen lähialueiden mahdollisuuksia hyödyntämällä▪ Merellisyyden vahvistaminen▪ Valtatien 4 kehittäminen parantaa saavutettavuutta	Uhat <ul style="list-style-type: none">▪ Alueen kehittämishankkeet eivät etene▪ Valtatie ja rautatie rajaavat alueen kehittämismahdollisuuksia

Tärkeimmät kehityskohteet:

- Kaakkuriniemen satama
- Matkailualueen kehittäminen ja liikennejärjestelyt
- Merellisyyden näkyminen alueella ja alueen ohikulkijoille
- *täydentyy*

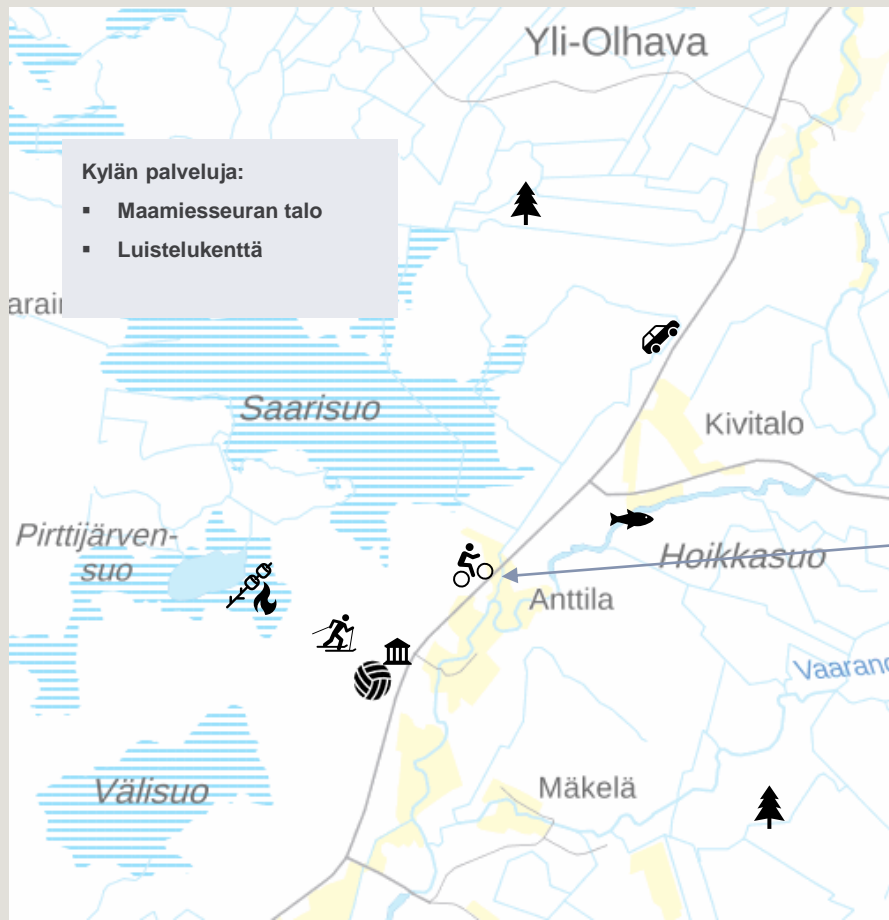
Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:

- Kestävä kehitys ja luontoarvot kaiken suunnittelun ja toteuttamisen lähtökohtana
- Olevien mahdollisuuksien hyödyntäminen
- Kunnan rakenteen liiallisen hajauttamisen estäminen
- Kuntalaisten tasavertaisuus
- *täydentyy*

YLI-OLHAVA

Kylän kuvaus: Yli-Olhava on kylä lissä. Olhavanjokivarren alue koostuu kolmesta kyläkeskittymästä, Olhavasta, Väli-Olhavasta ja Yli-Olhavasta. Kyläkeskittymät pitävät sisällään useita asutuskeskittymiä.

Yli-Olhavan kylä sijaitsee noin 16 kilometriä Olhavasta itään seututien 855 varrella Oijärven suunnalla. Kylän asutus on keskittynyt Olhavajoen varrelle. Kylällä ei ole palveluita, ja matkaa lin kunnan keskustaajamaan noin 37 kilometriä, Yli-Olhavan entisen koulun vieressä on Yli-Olhavan maamiesseuran talo sekä talvisin jäädytetty luistelukenttä. Lisäksi kylältä löytyy kuntorata/latu, ja alueella on moottorikelkkauria.

Vahvuudet

- Sijainti Olhavanjoen varressa
- Saavutettava sijainti
- Luonnonläheisyys ja sen tuomat virkistysmahdollisuudet

Heikkoudet

- Rakentaminen ollut varsin vähäistä viime vuosina
- Palvelujen puute, etäisyys palveluihin

Mahdollisuudet

- Olhavanjoen kunnostaminen
- Vapaa-ajanasumisen mahdollisuudet
- Alkutuotannon ja elinkeinojen kehittäminen
- Tietoliikenneyhteydet: etätyöskentely, monipaikkaisuus

Uhat

- Väestö vähenee ja vanhenee

Tärkeimmät kehityskohteet:

- Yhteyksien parantaminen myös muille kulkumuodoille kuin autoliikenteelle (kevytliikenne, vesistöyhteydet) kestävä liikumisen periaatteiden mukaisesti
- *täydentyy*

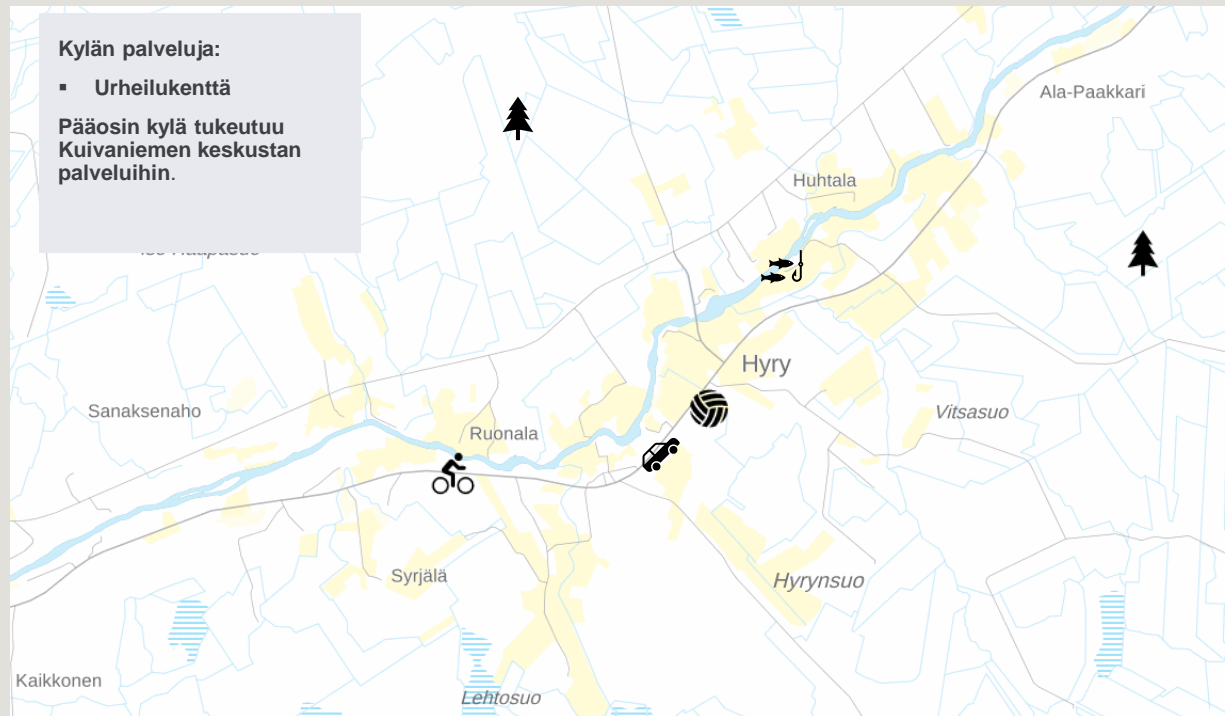
Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:

- Kestävä kehitys ja luontoarvot kaiken suunnittelun ja toteuttamisen lähtökohtana
- Kuntalaisten tasavertaisuus
- *täydentyy*

JOKIKYLÄ/HYRY

Kylän kuvaus: Viihtyisän maaseutumainen jokivarsikylä Kuivajoen varressa Kuivaniemen taajaman itäpuolella. Alueella on toimivia maatiloja. Kuivajokivarsi on myös suosittua vapaa-ajanviettoaluetta. Kylän läpi kulkee valtatieltä 4 itään Oijärvelle vievä yhdystie 8520.

Alueen läheisyydessä sijaitsee turvetuotantoalueita sekä suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita.

Vahvuudet

- Hyvä ulkoiluolosuhteet
- Luonnonläheisyys, viihtyisyys
- Kuivajoki
- Peltomaisemat ja perinteinen miljö
- Mökkiläiset osa kyläyhteisöä

Heikkoudet

- Rakentaminen ollut varsin vähäistä viime vuosina
- Palveluiden vähäisyys

Mahdollisuudet

- Kylän kehittäminen luonnonläheisenä asuin ympäristönä
- Läheiset teollisuus- ja energiahankkeet elävöittävät kylää
- Etätöiden lisääntyminen

Uhat

- Väestö vähenee ja vanhenee

Tärkeimmät kehityskohteet:

- Kuivajoen vedenlaadun parantaminen
- Liikenneturvallisuuden varmistaminen ja tieverkon kehittäminen
- Etätömahdollisuuksien ja monipaikkaisen asumisen edellytysten kehittäminen
- Perinteisen maaseutumiljöön ominaispiirteiden turvaaminen

Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:

- Kestävä kehitys ja luontoarvot kaiken suunnittelun ja toteuttamisen lähtökohtana
- Kuntalaisten tasavertaisuus
- Alkutuotannon ja elinkeinojen kehittäminen
- *Täydentyy.*

Kylän kuvaus: Luola-aapa on kylä Iin pohjoisosassa. Kylä sijaitsee Kuivajoen pohjoispuolella lähellä Simon rajaa. Luola-aavan eteläpuolitse kulkee valtatieltä 4 itään Oijärvelle vievä yhdystie 8520.

Kylän läheisyydessä on suojelualueita sekä turvatuotantoalueita.

Vahvuudet

- Sijainti Kuivajoen varressa
- Luonnonläheisyys ja sen tuomat virkistysmahdollisuudet

Heikkoudet

- Rakentaminen ollut varsin vähäistä viime vuosina
- Palvelujen puute, etäisyys palveluihin
- Saavutettavuus

Mahdollisuudet

- Vapaa-ajanasumisen mahdollisuudet
- Alkutuotannon ja elinkeinojen kehittäminen
- Tietoliikenneyhteydet: etätyöskentely, monipaikkaisuus

Uhat

- Väestö vähenee ja vanhenee

Tärkeimmät kehityskohteet:

- Yhteyksien parantaminen sekä autoliikenteelle että muille kulkumuodoille (kevytliikenne, vesistöyhteydet) kestävä liikunnan periaatteiden mukaisesti
- *täydentyy*

Kehittämistavoitteet ja -periaatteet:

- Kestävä kehitys ja luontoarvot kaiken suunnittelun ja toteuttamisen lähtökohtana
- Kuntalaisten tasavertaisuus
- *täydentyy*

SWECO

